

TRNATA GLEDIČEVKA

Gleditsia triacanthos

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Severna Amerika.

OPIS Trnata gledičevka je do 40 m visoko listopadno drevo z redko in široko razraslo krošnjo. Lubje je sprva gladko, pozneje sivorjavo in razpoka v podolgovate ploščice. Na poganjkih, vejah in deblu ima mnogo močnih, trdih trnov (od tod ime), ki pogosto rastejo v skupinah. Premenjalno nameščeni listi so enkrat ali dvakrat sodopernato sestavljeni, do 30 cm dolgi. Enkrat sestavljene liste sestavlja 20–30 podolgovato eliptičnih, 2–3 cm dolgih, drobno nažaganih lističev. Cvetovi so drobni, zelenkasti in združeni v obstranske grozde. Plodovi so do 40 cm dolgi, sploščeni in vzdolžno zaviti rjavi stroki. V njih so okrog 7 mm dolga, eliptična, sploščena, bleščeča, trda rjava semena.

ČAS CVETENJA Maj in junij.

ZRELOST SEMEN Jeseni od septembra do oktobra, plodovi ostanejo na drevesu še pozimi.

RASTIŠČA Za dobro rast potrebuje sveža, globoka, bogata, dobro odcedna tla, uspešna je tudi na nekoliko bolj suhih peščenih tleh. Potrebuje veliko svetlobe, je prezimno trdna, vendar so mlade rastline precej občutljive za nizko temperaturo. Veje se rade lomijo, zato je ne sadimo na najbolj vetrovna mesta, snega ne prenese najbolje. Pogosto jo sadimo kot okrasno drevo. Semena se lahko razsejejo v bližino parkovnih nasadov, pod živimi mejami, ob cestah ali na zapuščenih mestih.

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE S semeni, ki jih razširjajo živali.

ODSTRANJEVANJE Drevesa požagamo ali posekamo, če ocenimo, da predstavljajo večjo nevarnost za razširjanje v naravno okolje.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Rastlinski material do količine 2 m³ lahko oddamo v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani:

V zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO odložimo:

- veje s plodovi,
- ločeno zbrane plodove in semena,
- podzemne dele.

V zabojnik ZELENI ODREZ odložimo:

- veje (lahko z listi in socvetji) in debla do premera 2 cm,
- ločeno zbrane liste in socvetja.

Za oddajo večje količine rastlinskega materiala (nad 2 m³) ter vej in debel premera nad 2 cm se je pred oddajo treba dogovoriti s podjetjem JP VOKA SNAGA, d. o. o. (invazivne.rastline@vokasnaga.si).

Ločeno zbrane liste in socvetja lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

**PREPOZNAJ,
PREDELAJ
ALI PREDAJ.**

Značilnost trnate gledičevke so veliki in močni trni, razviti na deblu in vejah. Foto: R. Brus

Vejica trnate gledičevke s trni, listi in mladim socvetjem. Foto: P. Sladek

Listi in socvetja trnate gledičevke. Foto: R. Brus

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Morebitne posamezne odstranjene dele trnate gledičevke je mogoče tudi koristno uporabiti. Je medonosna vrsta. Plodovi so sladki in užiteni, semena vsebujejo do 40 % gumija, ki ga uporabljajo kot nadomestek za arabski gumi. Stroki imajo nekaj zdravilnih lastnosti, med drugim delujejo odvajalno ter pomagajo pri čiru na želodcu in dvanajsterniku.

LES

Les je težek, trd in prožen, zaradi svoje zgradbe se težje cepi, vendar se zelo dobro skoblja in rezka ter dobro struži in lepo polira. Zanesljivih podatkov o naravni odpornosti še ni veliko. Večina podatkov kaže, da gre za zmerno odporen les. Les je na splošno uporaben za ograje, v gradbeništvu, za izdelavo vagonov in pohištva. Ne samo v Severni Ameriki, tudi v Evropi je lesa na tržišču zelo malo, zato so trnato gledičevko ponekod v vzhodni Evropi, na primer na Madžarskem in v Ukrajini, začeli saditi v nasadih.

Opozorilo: Na vejah in deblu so dolgi in močni trni.

Plodovi trnate gledičevke so veliki stroki.
Foto: R. Brus

Modularna škatlica; trnata gledičevka.
Izdelal jo je J. Planinšič. Foto: M. Merela

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Trnata gledičevka (*Gleditsia triacanthos*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

